

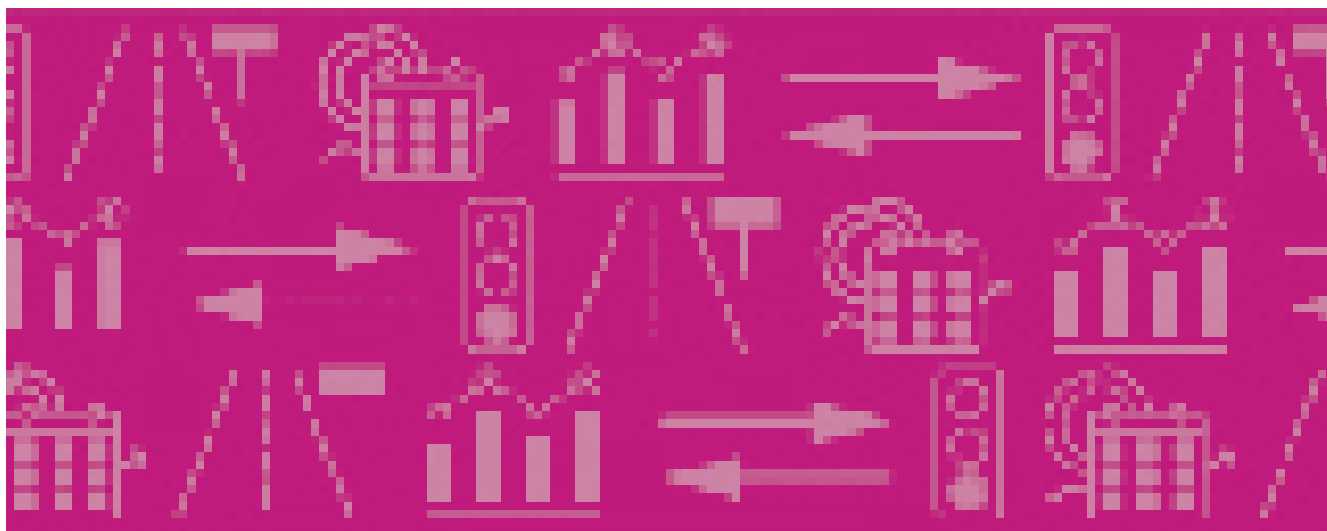

International
Federation
of Accountants®

مداخله‌های دولت در همه‌گیری کووید ۱۹:

ارزیابی اثرگذاری، و مسیر مبنای تعهدی

ترجمه: زهرا نوری

در موقعیتهای بهتری قرار می‌دهد تا به پیامدهای ترازنامه‌ای همه‌گیری کرونا بپردازند.

استانداردهای بین‌المللی حسابداری بخش عمومی (IPSAS)، استانداردهای گزارشگری مالی هستند که با هدف افزایش کیفیت و مقایسه‌پذیری گزارشهای مالی با اهداف عمومی، به‌ویژه برای دولت‌ها و دیگر واحدهای بخش عمومی در سراسر جهان تهیه شده‌اند. استقرار کامل حسابداری تعهدی با استفاده از استانداردهای بین‌المللی حسابداری بخش عمومی، با ارائه تصویر جامعی از منابع دولت و چگونگی استفاده از آنها، موجب تقویت پاسخگویی می‌شود و به تصمیم‌گیری بهتر کمک می‌کند. در حالی که استانداردهای بین‌المللی حسابداری بخش

مداخله‌های انجام‌شده از سوی دولت‌ها در سراسر جهان به‌منظور کاهش آثار همه‌گیری کووید ۱۹ (Covid-19) پیامدهای مالی آنی و مستمر دارد. ماهیت و مقیاس این مداخله‌ها و همچنین آثار درازمدت‌تر آنها در حوزه‌های گزارشگری مختلف، تفاوت گسترده‌ای دارد. به‌هرصورت، مداخله‌های مالی درخور توجهی که از سوی بسیاری از دولت‌ها آغاز شد، به‌این معناست که اکنون گزارشگری مالی با مبنای تعهدی بیش از هر زمان دیگر مورد نیاز است، زیرا اطلاعات بهتری برای تصمیم‌گیری ارائه می‌دهد، شفافیت در زمینه چگونگی استفاده از منابع عمومی را افزایش می‌دهد، به شهروندان اجازه می‌دهد که از تصمیم‌گیرندگان حساب بکشند، و دولت‌ها را

به‌طورکلی، دولت‌ها تعداد زیادی دارایی غیر از وجه نقد، تعدادی بدهی غیر از وام و همچنین اقلام غیرترانزنامه‌ای مانند تضمین دارند. این اقلام پیامد درخور توجهی بر مازاد یا کسری دارند. دولت‌ها همچنین در هنگام طراحی مداخله به‌منظور کاهش پیامد کووید ۱۹، جایگزین‌هایی را پیشنهاد می‌دهند که ممکن است برای پایداری بیشتر چنین مداخله‌هایی به‌کار گرفته شوند. هرچند که حسابداری تعهدی اطلاعاتی برای پاسخگویی و تصمیم‌گیری ارائه می‌دهد که به‌میزان درخور توجهی بهتر هستند، اما بسته به نقطه شروع ممکن است زمانبر و هزینه‌بر باشد. کووید ۱۹ فرصتی برای شروع فرایند پذیرش و استقرار استانداردهای بین‌المللی حسابداری بخش عمومی فراهم آورده است. ابزار ارزیابی مداخله کووید ۱۹، روشی فوری برای ارزیابی پیامدهای اقتصادی ابتکارات سیاستی کنونی و برنامه‌ریزی شده ارائه می‌دهد، که ممکن است مستقل از این که حوزه گزارشگری در کجای مسیر حرکت به‌سمت حسابداری تعهدی است، مورد استفاده قرار گیرد.

بین‌المللی حسابداری بخش عمومی را به‌طور کامل به‌کارگیرند، اما ضرورت دارد که تصمیم یا تعهد نسبت به پذیرش و استقرار کامل حسابداری تعهدی داشته باشند. در چنین انتقالی، نقطه شروع باید شفاف باشد، از جمله در مورد استانداردهای حسابداری کنونی که به‌کار گرفته شده‌اند. استانداردهای اولیه ممکن است دارای چارچوب ملی یا بین‌المللی باشند. به‌صورت آرمانی، این استانداردها باید امکان برخی اقدام مقدماتی مرحله‌بندی شده برای استقرار مبنای تعهدی را به‌منظور هموار ساختن مسیر انتقال فراهم آورند. استانداردهای بین‌المللی حسابداری بخش عمومی بر مبنای نقدی، استانداردهایی هستند که حسابداری با مبنای نقدی را توضیح می‌دهند، اما استقرار تدریجی عناصر برگزیده تعهدی را، از قبیل طبقه‌های دارایی را مجاز می‌شمارند. با وجود این،

عمومی، فرآورده نهایی یعنی صورتهای مالی را تعریف می‌کند، اما مسیر از پیش تعیین شده‌ای برای پذیرش و استقرار این استانداردها وجود ندارد. رهنمود و اصول سطح بالای استانداردهای بین‌المللی حسابداری بخش عمومی، دامنه درخور توجهی برای انطباق با حوزه گزارشگری در پذیرش و استقرار استانداردها در اختیار قرار داده است. جدا از هر رویکردی که در این زمینه به‌کار گرفته شود، مهم این است که پذیرش و استقرار استانداردهای بین‌المللی حسابداری بخش عمومی در زمینه تقویت مدیریت مالی رخ می‌دهد.

نقطه شروع

پذیرش استانداردهای بین‌المللی حسابداری بخش عمومی واحدهای تجاری را ملزم نمی‌کند که بلافاصله استانداردهای

• چارچوب گزارشگری کنونی: تصمیم برای پذیرش و استقرار استانداردهای بین‌المللی حسابداری بخش عمومی

• تحلیل شکاف^۲ و برنامه استقرار: به‌عنوان مثال مبتنی بر مطالعه شماره ۱۴ هیئت استانداردهای بین‌المللی حسابداری بخش عمومی^۳

• فعالیتهای آماده‌سازی مرحله‌ای^۴: تغییرات انتظام‌بخشی، سامانه‌های فناوری اطلاعات، گردآوری داده‌ها

• پذیرش استانداردهای بین‌المللی حسابداری بخش عمومی برای اولین بار: استاندارد بین‌المللی حسابداری بخش عمومی ۳۳ معافیتهای انتقال را ارائه می‌دهد.

ابزار ارزیابی مداخله کووید ۱۹، حسابداری تعهدی را با گزارشگری بر مبنای نقدی مقایسه می‌کند. در زمینه کووید ۱۹، اهمیت دارد که **مداخله‌های دولت**^۵ به حساب گرفته شود و مطابق با استانداردهای به‌کارگرفته‌شده کنونی در حوزه گزارشگری، گزارش شود؛ حتی اگر این استانداردها استفاده از حسابداری بر مبنای تعهدی کامل را الزامی نکرده باشند، همه انتقالات مرتبط با مداخله‌های دولت باید به‌طور مناسب مستندسازی شده و به‌طور منظم ثبت شوند. این اطلاعات برای حسابداری و گزارشگری تعهدی آینده مربوط هستند و باید مدارک آنها نگهداری شود.

فنی حسابداری و همچنین چگونگی تناسب برنامه برای فرایند گسترده‌تر اصلاح مدیریت مالی عمومی را در نظر بگیرد. همچنین در این برنامه باید ظرفیت و منابع انسانی، سامانه‌های فناوری و تغییرات در فرایندها در نظر گرفته شوند تا از اطلاعات مالی بر مبنای تعهدی به‌منظور بهبود تصمیم‌گیری استفاده شود. هنگامی که حوزه گزارشگری استانداردهای بین‌المللی حسابداری بخش عمومی را می‌پذیرد، می‌تواند به‌طور مستقیم یا غیرمستقیم آن را به‌کار گیرد. پذیرش مستقیم نیازمند تایید استانداردهای بین‌المللی حسابداری بخش عمومی بدون تغییر محتوا و ساختار است. پذیرش غیرمستقیم مستلزم تهیه استانداردهای حوزه گزارشگری بر مبنای استانداردهای بین‌المللی حسابداری بخش عمومی است، اما شامل تغییرات خاص حوزه گزارشگری در ساختار و محتوای آنها است. پذیرش غیرمستقیم ممکن است منجر به تفاوت‌های مهمی بین استانداردهای بین‌المللی حسابداری بخش عمومی و استانداردهای مربوط به حوزه گزارشگری از نظر ماهیت و میزان سازگاری شود.

آماده‌سازی مرحله‌ای

اگر حوزه گزارشگری از چارچوب قوی حسابداری تعهدی استفاده می‌کند، به چندین مرحله آماده‌سازی نیاز خواهد داشت.

ضرورتی ندارد که نقطه شروع همراه با استانداردهای بین‌المللی حسابداری بخش عمومی بر مبنای نقدی باشد و استفاده از این مبنا برای هر هدفی غیر از پایه‌های ابتدایی، توصیه نمی‌شود.

تحلیل شکاف و برنامه استقرار

هنگامی که یک حوزه گزارشگری تصمیم به پذیرش استانداردهای بین‌المللی حسابداری بخش عمومی بر مبنای تعهدی می‌گیرد، باید اقدام تدریجی برای استقرار استانداردها انجام دهد که با تحلیل شکاف شروع می‌شود. دولت بر مبنای تحلیل شکاف با تعیین دامنه، مراحل، محصولات و جدول زمانی پروژه باید برنامه جامع استقرار را تهیه کند. این برنامه باید توسط کارشناسان فنی و تصمیم‌گیرندگان در دولت تایید شود تا اطمینان حاصل شود که منابع و تعهدات لازم برای استقرار تخصیص داده شده است. در رهنمود شماره ۱۴ هیئت استانداردهای بین‌المللی حسابداری بخش عمومی دیدگاه‌هایی در مورد اقدام مورد نیاز و نحوه برنامه‌ریزی آنها ارائه شده است.

با وجود این، حوزه‌های گزارشگری دارای تفاوت‌هایی هستند و رهنمود شماره ۱۴ برای برنامه استقرار «یک نسخه مناسب برای همه» ارائه نمی‌کند. اهمیت دارد که برنامه استقرار، ملاحظات

انجام تحلیل شکاف و تهیه برنامه استقرار، تعهدی کنترل‌پذیر حتی در زمانهای کمبود منابع است. گزینه‌های متفاوتی در مورد چگونگی پذیرش و استقرار استانداردهای بین‌المللی حسابداری بخش عمومی وجود دارد. به‌طور کلی شواهد قوی وجود دارد که نشان می‌دهد دوره بازگشت سرمایه پروژه استقرار با توجه به مقیاس بزرگ مزایای ناشی از حسابداری تعهدی، بسیار کوتاه است.

پذیرش استانداردهای بین‌المللی حسابداری بخش عمومی برای اولین بار کمتر احتمال دارد که در طول بحران کووید ۱۹ در اولویت باشد، مگر این‌که پیش از آن برنامه‌ریزی شده باشد. با وجود این، اهمیت دارد که اطمینان پیدا شود که اطلاعات گردآوری شده در طول بحران کووید ۱۹، همان‌طور که در ابزار ارزیابی مداخله آورده شده است، در طول دوره انتقال طبق استاندارد بین‌المللی حسابداری بخش عمومی ۳۳، دسترس‌پذیر هستند.

حسابداری سازگار با استانداردهای بین‌المللی حسابداری بخش عمومی در مورد مداخله‌های کووید ۱۹، اطلاعات ارزشمندی برای گزارشگری بر مبنای تعهدی در آینده، فراهم می‌آورد، زیرا در زمان رویداد همه اطلاعات مربوط در دسترس است. برای مثال در مورد ملی‌سازی، وامها، و خرید اموال، ماشین‌آلات و تجهیزات، محتوای رسید مربوط به رویداد شامل شرح داراییهای خریداری شده، بدهیهای وقوع یافته، تاریخ معاملات، اطلاعات مربوط به هزینه و غیره است. چنین اطلاعاتی باید حفظ و نگهداری شود و برای ثبت داده‌های مربوط از آنها استفاده شود. همانگونه که در ابزار ارزیابی مداخله نشان داده شده است.

حسابداری بخش عمومی در استاندارد بین‌المللی حسابداری بخش عمومی ۳۳ تعیین شده است. در این استاندارد، معافیت‌های خاصی از الزامات استانداردهای بین‌المللی حسابداری بخش عمومی در طول دوره انتقال اجازه داده شده است. در پایان دوره سه ساله انتقال، انطباق با استانداردهای بین‌المللی حسابداری بخش عمومی کامل ضروری است.

منبع

• Covid-19 Interventions: Impact Assessment and the Pathway to Accrual, zhaw School of Management and Law, 2020

پانوشتها:

- 1- Intervention Assessment Tool
- 2- Gap Analysis
- 3- IPSASB Study 14- Transition to the Accrual Basis of Accounting: Guidance for Governments and Government Entities (Third Edition), IPSASB, 2010
- 4- Phased Preparation
- 5- Government Intervention
- 6- First-time Adoption of IPSAS

به تقریب تمام حوزه‌های گزارشگری به تغییرات نظارتی و قانونی نیاز خواهند داشت. افزون بر این، نیاز به تدوین استاندارد، یا به‌طور مستقیم از طریق تایید استانداردهای بین‌المللی حسابداری بخش عمومی یا به‌طور غیرمستقیم از طریق تهیه استانداردهای مربوط به حوزه گزارشگری، وجود دارد. در بیشتر موارد سامانه‌های فناوری اطلاعات باید تامین، تهیه، استانداردسازی یا به‌روزرسانی شود. به‌طور کلی روش گردآوری داده‌ها هم باید ارتقا یابد، به‌عنوان مثال، دفاتر داراییهای سرمایه‌ای باید بر مبنای تعهدی تهیه شود. بنابراین، در بیشتر وقتها، مراحل آماده‌سازی تا زمان تکمیل شدن زمان بر است و باید پیش از شروع دوره انتقال مربوط به استقرار استانداردهای بین‌المللی حسابداری بخش عمومی انجام شود. همچنین لازم است اطمینان پیدا شود که کار آماده‌سازی با استانداردهای بین‌المللی حسابداری بخش عمومی سازگاری دارد.

پذیرش استانداردهای بین‌المللی حسابداری بخش عمومی بر مبنای تعهدی برای اولین بار^۶: انتقال

دوره واقعی برای انتقال و استقرار کامل استانداردهای بین‌المللی

